अतिभारोदुष्करंदैवस्यकिमपिनास्ति ॥ अस्यदैवस्यअतिवर्त्तनंअतिक्रमणंचनास्ति केनचित्कृतमितिशेषः दैवस्यप्राधान्यप्रतिपादकमागमंप्रतिपालयेमानये दैवाधीनास्मीतिमत्वानशोचामीत्यर्थः ॥ ७ ॥ स्थितमिति यथारिक्तंसरःपुनःकालेनपूर्यतएवंअहमपिपुनःश्रियंप्राप्स्याम्येवेतिनिश्चयेनपर्यायंकालवैपरीत्यंइच्छंती ॥ ८ ॥ यस्यपुंसोर्थोदैवेनविपद्यतेनश्यतितेनदैवस्यैवआगमेआनुकूल्येयत्नःकार्यः दैवान्नष्टोर्थःपुनर्जपहोमादिनाआहर्त्तव्यइत्यर्थः ॥ ९ ॥ १० ॥ ११॥ कुरूनिति ममममसंबंधीमन्निमित्तकःकचपहादिःअयंक्लेशःपांडवेयान्पांडोःस्त्रीपांडवीकुंतीतस्याःपुत्रान्युष्मान्प्राप्तः सन्कुरून्भीष्मादी

नदैवस्यातिभारोस्तिनचैवास्यातिवर्त्तनं॥ इतिचाप्यागमंभूयोदैवस्यप्रतिपालये॥ ७॥ स्थितंपूर्वंजलंयत्रपुनस्तत्रैवगच्छति ॥ इतिपर्यायमिच्छंतीप्रतीक्षे उदयंपुनः॥ ८॥ दैवेनकिलयस्यार्थःसुनीतोपिविपद्यते॥ दैवस्यचागमेयत्नस्तेनकार्योविजानता॥ ९॥ यत्तुमेवचनस्यास्यकथितस्यप्रयोजनं॥ पृच्छमांदुःखितांतत्त्वंपृष्टाचात्रब्रवीमिते॥ १०॥ महिषीपांडुपुत्राणांदुहिताद्रुपदस्यच॥ इमामवस्थांसंप्राप्तामदन्याकाजिजीविषेत्॥ ११॥ कुरून्परिभवेत्सर्वान्पांचालानपिभारत॥ पांडवेयांश्चसंप्राप्तोममक्लेशोत्यरिंदम॥ १२॥ भ्रातृभिःश्वशुरैःपुत्रैर्बहुभिःपरिवारिता॥ एवंसमुदितानारीकात्वन्यादुःखिताभवेत्॥ १३॥ नूनंहिबालयाधातुर्मयावैविप्रियंकृतं॥ यस्यप्रसादाद्दुर्नीतिंप्राप्तास्मिभरतर्षभ ॥ १४ ॥ वर्णावकाशमपिमेपश्यपांडवयादृशं॥ तादृशोमेनतत्रासीद्दुःखेपरमकेतदा॥ १५॥ त्वमेवभीमजानीषेयन्मेपार्थसुखंपुरा॥ साहंदासीत्वमापन्नानशांतिमवशालभे॥ १६॥ नादैविकमहंमन्येयत्रपार्थोधनंजयः॥ भीमधन्वामहाबाहुरास्तेच्छन्नइवानलः॥ १७॥ अशक्यावेदितुंपार्थप्राणिनांवैगतिर्नरैः॥ विनिपातमिमंमन्येयुष्माकंत्वविचिंतितं॥ १८॥ यस्याममुखप्रेक्षायूयमिंद्रसमाःसदा॥ साप्रेक्षेमुखमन्यासामवराणांवरासती॥ १९॥ पश्यपांडवमेऽवस्थांयथानार्हामिवैतथा॥ युष्मासुध्रियमाणेषुपश्यकालस्यपर्ययं॥ २०॥ यस्याःसागरपर्यंतापृथिवीवशवर्तिनी॥ आसीत्साद्यसुदेष्णायाभीताहंवशवर्त्तिनी॥ २१॥ यस्याःपुरःसराआसन्पृष्ठतश्चानुगामिनः॥ साहमद्यसुदेष्णायाःपुरःपश्चाच्चगामिनी॥ २२॥ इदंतुदुःखंकौंतेयममासह्यंनिबोधतत्॥ यानजातुस्वयंपिंषेगात्रोद्वर्त्तनमात्मनः॥ अन्यत्रकुंत्याभद्रंतेसापिनष्म्यद्यचंदनं॥ २३॥

नृपांचालान्द्रुपदादींश्चपरिभवेन्नाशयेदित्यर्थः॥ १२॥ समुदितासम्यगुदयवत्यपिएवंकान्यादुःखिताभवेन्नकापि श्रीमतामापदोनदृष्टाएवममतुदृष्टाइतिमहदाश्चर्यमितिभावः॥ १३॥ बालयानतुप्रौढया तंबाल्येकृतमपराधंनस्मरामि यस्यप्रसादादिदंदुर्नीतंदुरवस्थांप्राप्तास्मि॥ १४॥ वर्णावकाशोदीप्तिसंकोचः वन्यान्नवल्कलधारणयुक्तात्त्वातंव्याद्दिव्यान्नवस्त्रसंयुक्तंपारतंत्र्यमतिदुःखदमितिभावः तत्रवनेइदानींयथादीप्तिसंकोचोस्तिनतथावनेआसीदित्यर्थः॥ १५॥ अवशापराधीना॥ १६॥ अदैविकंन किंतुदैविकमेव॥ १७॥ विनिपातंपराभवं॥ १८॥ १९॥ २०॥ २१॥ २२॥ २३॥

Digitized by Google